

Shabbat Perek 17: Kol Hakkelim Muktze: Una introducción

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 24

1 Hay cosas que están prohibidas en Shabbat a pesar de que no son parecidas a una melajá y no conducen a una melajá. ¿Y entonces por qué están prohibidas? Pues está dicho "Si asientas en el Shabbat tu andar y te abstienes de tus objetos en el día de mi santidad" y también está dicho "de hacer tus caminos, de encontrar tus objetos y hablar cosas" (*Isaías* 58.13). Por ello está prohibido andar con sus objetos en Shabbat e incluso hablar de ellos, por ejemplo, hablar con su socio qué le va a vender mañana o qué va a comprarle, o cómo construirá esta casa, o en qué negocio irá a cierto sitio y todo lo similar a esto está prohibido. Pues está dicho "y hablar cosas" hablarlas está prohibido mas no pensarlas.

12 Nuestros rabinos prohibieron cargar algunas objetos en Shabbat de la misma manera en que lo hace en un día profano. ¿Y por qué razón introdujeron esta prohibición? Dijeron: "Si los profetas advirtieron y ordenaron que nuestro caminar en Shabbat no debería ser como nuestro caminar en un día profano, y que que la conversación del Shabbat no debería ser como la conversación de un día profano, pues está dicho "y hablar cosas", cuánto más debe ser diferente nuestro cargar en Shabbat del cargar en un día profano para que no se vuelva como un día profano en sus ojos y venga a tomar y a arreglar objetos de esquina a esquina o de casa en casa o a separar piedras y todo lo parecido a esto. O aquel que está desocupado en su casa buscará una cosa para entretenerse y he aquí que no descansó y anuló la razón dicha en la Torá "para que descanses" (*Exodo* 23.12).

1 יש דברים שהן אסורין בשבת, אף על פי שאינן דומין למלאכה, ואינם מביאין לידי מלאכה; ומפני מה נאסרו--משום שנאמר "אם תשיב משבת רגלך, עשות חפצך ביום קודשי" (ישעיהו נח,ג), ונאמר "וכיבדתו מעשות דרכיך, ממצוא חפצך ודבר דבר" (שם). לפיכך אסור לאדם להלך בחפציו בשבת, ואפילו לדבר בהן, כגון שידבר עם שותפו מה ימכור למחר או מה יקנה, או היאך יבנה בית זה, ובאי זו סחורה ילך למקום פלוני--כל זה וכיוצא בו, אסור: שנאמר "ודבר דבר", דיבור אסור; והרהור מותר.

12 אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת, כדרך שהוא עושה בחול. ומפני מה נגעו באיסור זה--אמרו, ומה אם הזהירו נביאים וציוו שלא יהיה הילוכך בשבת כהילוכך בחול, ולא שיחת השבת כשיחת החול, שנאמר "ודבר דבר" (ישעיהו נח,ג); קל וחומר, שלא יהיה טלטול בשבת כטלטול בחול--כדי שלא יהיה כיום חול בעיניו, ויבוא להגביה ולתקן כלים מפניה לפינה, או מבית לבית, או להצניע אבנים וכיוצא בהן: שהרי הוא בטיל ויושב בביתו, ויבקש דבר שיתעסק בו; ונמצא שלא שבת, וביטל הטעם שנאמר בתורה "למען ינוח" (שמות כג,יב; דברים ה,ג).

13 Es más, si cargase objetos cuya función es una melajá prohibida, es posible que se ocupen de ellos un poco y así acaben haciendo una melajá. De otro lado, dado que unos cuantos del pueblo no son artesanos profesionales sino que pasan sus días sin ocupación alguna, como los vagabundos y aquellos que se sientan en las esquinas, que todos sus días ellos se abstienen de hacer melajá, y si fuese permitido andar y hablar y cargar como en todos los demás días, resulta que no es posible discernir su descanso (en Shabbat). Por ello, el abstenerse de estas cosas es el descanso que es igual para todos. Y por estas razones, establecieron esta prohibición de cargar y prohibieron que no cargara sino los objetos que necesita como aclararemos.

13 ועוד, כשיבקר ויטלטל כלים שמלאכתן לאיסור, אפשר שיתעסק בהן מעט, ויבוא לידי מלאכה. ועוד, מפני שמקצת העם אינם בעלי אומנייות, אלא בטילין כל ימיהן, כגון הטיילין ויושבי קרנות, שכל ימיהן הן שובתים ממלאכה; ואם היה מותר להלך ולדבר ולטלטל כשאר הימים, נמצא שלא שבת שביתה הניכרת; לפיכך שביתה מדברים אלו, היא שביתה השווה בכל אדם. ומפני דברים אלו, נגעו באיסור הטלטול; ואסרו שלא יטלטל אלא כלים הצריך להם, כמו שיתבאר.

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 25

1 Hay objetos cuya función está permitida y con este objeto se puede hacer su función específica en Shabbat-- por ejemplo, una taza para tomar de ella, o un tazón para comer de él, o un cuchillo para cortar carne y pan, o un mazo para descascarar nueces y todo aquello parecido a esto.

1 יש כלי שמלאכתו להיתר, והוא הכלי שמותר לעשות בו בשבת דבר שנעשה לו--כגון כוס לשתות בו, וקערה לאכול בה, וסכין לחתוך בו בשר ופת, וקורדום לפצוע בו אגוזים, וכיוצא בהן.

2 Hay objetos cuya función está prohibida y con este objeto está prohibido hacer su función específica en Shabbat-- por ejemplo, un azadón y un molino y algo parecido, ya que está prohibido arar y moler en Shabbat.

2 ויש כלי שמלאכתו לאיסור, והוא הכלי שאסור לעשות בו בשבת דבר שנעשה לו--כגון מכתשת וריחיים וכיוצא בהן, שאסור לכתוש ולטחון בשבת.

3 Todo objeto cuya función está permitida- ya sea de madera, de barro, de piedra o de metales permitido cargarlo en Shabbat, ya sea para usar el propio objeto, para usar su lugar o para usar su cuerpo. Todo objeto cuya función está prohibida- ya sea de madera, de barro, de piedras o de metal- es permitido cargarlo en Shabbat ya sea para usar su cuerpo o para usar su lugar. Pero está prohibido [cargarlo] para el objeto mismo.

3 כל כלי שמלאכתו להיתר--בין היה של עץ, או של חרס, או של אבן, או של מתכת--מותר לטלטלו בשבת, בין בשביל עצמו של כלי, בין לצורך מקומו, בין לצורך גופו. וכל כלי שמלאכתו לאיסור--בין היה של עץ, או של חרס, או של אבנים, או של מתכת--מותר לטלטלו בשבת, בין לצורך גופו, בין לצורך מקומו; אבל בשביל עצמו של כלי, אסור.

4 ¿Cómo? Carga el tazón de madera para comer en él, o para sentarse en su lugar o para que no sea robado - a esto llamamos "para el objeto mismo". Y así, si lo saca de la luz del sol para que no se seque o para que no se rompa o lo saca de la lluvia para que no se resquebraje y se pudra- a esto llamamos "cargar el objeto por el objeto mismo". Y está permitido por que su función está permitida.

5 Y así, carga el molino o el azadón para romper con ellos nueces o para subir sobre ellos a la cama- y a esto llamamos "usar el cuerpo del objeto" o para sentarse en su lugar. Pero no se puede cargar para que no se rompan o para que no sean robados. Y así todo los objetos similares a estos.

6 Y toda cosa que no es un objeto funcional como las piedras, monedas, cañas, vigas y todas las cosas similares a estas está prohibido cargarlas. Una piedra grande o una viga grande- aunque sólo sea cargable por diez hombres- si tiene una función determinada la podemos cargar. Las puertas de la casa- a pesar de ser objetos funcionales, no fueron preparados para ser cargadas. Por lo tanto, si se desensamblan no pueden ser cargadas. Y lo mismo el polvo y la arena y un muerto no son movidos de su lugar. Un bebé de ocho meses vivo- es como una piedra y no puede ser movido.

4 כיצד: מטלטל הוא את הקערה של עץ לאכול בה, או לישב במקומה; או כדי שלא תיגנב, וזה הוא בשביל עצמו. וכן אם טילטל אותה מן החמה, כדי שלא תיבש ותישבר, או מן הגשמים, כדי שלא תתפח ותפסד--הרי זה טלטול בשביל עצמה; ומותר, מפני שמלאכתה להיתר.

5 וכן מטלטל הוא הריחיים או המכתשת לשבר עליה אגוזים, או לעלות עליה למיטה--וזה הוא לצורך גופו; או לישב במקומה. אבל אינו מטלטלה כדי שלא תישבר, ולא כדי שלא תיגנב. וכן כל כיוצא בזה.

6 וכל שאינו כלי--כגון אבנים, ומעות, וקנים, וקורות, וכיוצא בהן--אסור לטלטלו. אבן גדולה או קורה גדולה--אף על פי שהיא ניטלת בעשרה בני אדם--אם יש תורת כלי עליה, מטלטלים אותה. דלתות הבית--אף על פי שהן כלים, לא הוכנו לטלטול; לפיכך אם נתפרקו, אפילו בשבת--אין מטלטלין אותן. וכן העפר והחול והמת, אין מזיזין אותן ממקומן; ובן שמונה חיי--הרי הוא כאבן, ואסור לטלטלו.

Mishná 1

A.) Texto y estructura

כָּל הַכֵּלִים נִטְלִין בְּשַׁבַּת וְדִלְתוֹתֶיהֶן עִמָּהֶן, אִף עַל פִּי שְׁנַתְפָּרְקוּ בְּשַׁבַּת. שְׂאִינָן דּוֹמִין לְדִלְתוֹת הַבַּיִת, לְפִי שְׂאִינָן מִן הַמּוֹכֵן:

B.) Glosario

desensamblar	להתפקר	puerta	דלת	tomado	נָטַל
		prepared	מִן הַמּוֹכֵן	parecido	דומה

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Séfer Torá 25.12

כל הכלים הניטלין בשבת שנתפרקו דלתותיהן, כגון דלתות תיבה ומגדל--בין שנתפרקו בשבת, בין שנתפרקו קודם השבת--מותר לטלטל אותן דלתות. וכן כל הכלים הניטלין בשבת שנשברו--בין קודם

שבת, בין בשבת--שבריהן ניטלין: והוא, שיהיו עושין מעין מלאכה; כיצד--שברי עריבה לכסות בהן את פי החבית, שברי זכוכית לכסות בהן את פי הפך, וכן כל כיוצא בזה. אבל אם אין השברים ראויין למלאכה כלל, אסור לטלטלן.

Mishná 2

A.) Texto y estructura

נוטל אדם קרננס לפצע בו את האגוזים, וקרדום לחתוך את הדבילה. מגרר, לגרר בה את הגבינה. מגרפה, לגרף בה את הגרוגרות. את הרחת ואת המזלג, לתת עליו לקטן. את הכוש ואת הכרפר, לתחב בו. מחט של יד, לטל בה את הקוץ, ושל סקאים, לפתח בה את הדלת:

B.) Glosario

pala	מגרפה	torta de higo	דבילה	martillo	קרננס
cavar	לגרף	sierra	מגרר	descascarar	לפצע
higos secos	גרוגרות	cortar	לגרר	nuez	אגוז
azadón	רחת	queso	גבינה	hacha	קרדום
rueca	כרפר	caña	כוש	trinchete	מזלג
astilla, espina	קוץ	aguja	מחט	almacénar	לתחב
				costaleros	סקאים

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 25.7

מותר לטלטל הכלי, אפילו שלא לצורך תשמישו, אלא לעשות בו מלאכה, שלא נעשה לשמשה. כיצד--נוטל אדם קורנס לפצוע בו אגוזים, קורדום לחתוך בו דבילה, מגירה לגור בה את הגבינה, מגרפה לגרף בה את הגרוגרות, את הרחת ואת המזלג לתת עליו אוכל לקטן, את הכוש ואת הכדכד לדחוף בו, מחט של סקאין לפתוח בו את הדלת, את המכתשת לישב עליה. וכן כל כיוצא בזה.

Mishná 3

A.) Texto y estructura

קנה של זיתים, אם יש קשר בראשו, מקבל טמאה, ואם לאו, אין מקבל טמאה. בין כך ובין כך, נטל בשבת:

B.) Glosario

es tomado	נטל	nudo	קשר	caña	קנה
		recibe impureza	מקבל טמאה	aceitunas	זיתים

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 26.7

סולם של עלייה--אסור לטלטלו, שאין עליו תורת כלי. ושל שובך, מותר להטותו; אבל לא יוליכו משובך לשובך--שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול, ויבוא לצד. קנה שמוסקין בו הזיתים--אם יש עליו תורת כלי, הרי הוא ככלי שמלאכתו לאיסור; קנה שהתקינו בעל הבית להיות פותח ונועל בו--אם יש תורת כלי עליו, הרי הוא ככלי שמלאכתו להיתר.

Mishná 4

A.) Texto y estructura

רבי יוסי אומר, כל הכלים נטלין, חוץ מן המסר הגדול ויתר של מתרשה.
כל הכלים נטלין לצרף וישלא לצרף.
רבי נחמיה אומר, אין נטלין אלא לצרף:

B.) Glosario

necesidad	צָרֵף	estaca	יֵתֵד	serrucho	מָסֵר
-----------	-------	--------	-------	----------	-------

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 25.3, 9

3 כל כלי שמלאכתו להיתר--בין היה של עץ, או של חרס, או של אבן, או של מתכת--מותר לטלטלו בשבת, בין בשביל עצמו של כלי, בין לצורך מקומו, בין לצורך גופו. וכל כלי שמלאכתו לאיסור--בין היה של עץ, או של חרס, או של אבנים, או של מתכת--מותר לטלטלו בשבת, בין לצורך גופו, בין לצורך מקומו; אבל בשביל עצמו של כלי, אסור.
9 כל כלי שמקפיד עליו שמא יפחתו דמיו--כגון כלים המוקצים לסחורה, וכלים היקרים ביותר שמקפיד עליהן שמא יפסדו--אסור לטלטלן בשבת; וזה הוא הנקרא מוקצה מחמת חסרון כיס, כגון המסר הגדול, ויתד של מחרשה, וסכין של טבחים, וחרב של אשכפים, וחצין החרשים, וקורנס הבשמים, וכיוצא בהן.

Mishná 5

A.) Texto y estructura

כל הכלים הנטלין בשבת, שבריהן נטלין עמהן, ובלבד שיהיו עושיין מעין מלאכה, שברי ערבה לכסות בהן את פי החבית, שברי זכוכית לכסות בהן את פי הפך.
רבי יהודה אומר, ובלבד שיהיו עושיין מעין מלאכתן, שברי ערבה לצוק לתוכן מקפה, ושל זכוכית לצוק לתוכן שמן:

B.) Glosario

BATEA	עֲרֵבָה	SIEMPREYCUANDO	וּבִלְבָד	FRAGMENTO	שֵׁבֶר
RECIPIENTE	פֶּךְ	VIDRIO	זְכוּכִית	BARRIL	חֲבִית
		MASA	מִקְפָּה	VERTIR	לְצוּק

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 25.12

כל הכלים הניטלין בשבת שנתפרקו דלתותיהן, כגון דלתות תיבה ומגדל--בין שנתפרקו בשבת, בין שנתפרקו קודם השבת--מותר לטלטל אותן דלתות. וכן כל הכלים הניטלין בשבת שנשברו--בין קודם שבת, בין בשבת--שבריהן ניטלין: והוא, שיהיו עושיין מעין מלאכה; כיצד--שברי עריבה לכסות בהן את פי החבית, שברי זכוכית לכסות בהן את פי הפך, וכן כל כיוצא בזה. אבל אם אין השברים ראויין למלאכה כלל, אסור לטלטלן.

Mishná 6

A.) Texto y estructura

הָאֵבֶן שֶׁבְקִירוּיָהּ, אִם מְמַלְאִין בָּהּ וְאִינָהּ נּוֹפֶלֶת, מְמַלְאִין בָּהּ, וְאִם לֹא, אֵין מְמַלְאִין בָּהּ.
וְמוֹרָה שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בְּטָפִיחַ, מְמַלְאִין בָּהּ בְּשֶׁבֶת:

B.) Glosario

llenamos	מְמַלְאִין	calabaza (totuma)	קְרוּיָהּ	piedra	אֵבֶן
jarra	טָפִיחַ	rama	וְמוֹרָה	caer	נּוֹפֶלֶת

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 25.14-18

14 שני דברים, אחד אסור לטלטלו ואחד מותר לטלטלו, והן סמוכים זה לזה או זה על זה או זה בזה, ובזמן שמטלטלין אחד מהן ייטלטל השני--אם היה צריך לדבר שמותר לטלטלו, מטלטלו ואף על פי שדבר האסור מיטלטל עימו; ואם היה צריך לטלטל דבר האסור, לא יטלטלנו באותו דבר המותר.
17 חבית ששכח אבן על פיה--מטה על צידה, והיא נופלת; הייתה בין החבייות, מגביהה למקום אחר והאבן עליה, ומטה על צידה שם, והאבן נופלת. וכן השוכח מעות על הכר, וצריך לכו--נוער את הכר, והן נופלות; ואם צריך למקום הכר, נוטל את הכר והמעות עליו. אבל אם הניח המעות מערב שבת על הכר, או הניח האבן על פי החבית--הרי אלו אסורין לטלטלן, ואפילו נפלו המעות והאבן: שהרי נעשו בסיס לדבר האסור.
18 האבן שבקירויה--אם ממלאין בה, ואינה נופלת, הרי היא כמקצת הקירויה, ומותר למלאות בה; ואם לאו, אין ממלאין בה. בגד שעל הקנה, שומטו מן הקנה.

Mishná 7

A.) Texto y estructura

פָּקַק הַחֲלוֹן, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, בְּזִמְנֵן שֶׁהוּא קְשׁוּר וְתִלּוּי, פּוֹקְקִין בוֹ, וְאִם לֹא, אֵין פּוֹקְקִין בוֹ.
וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ פּוֹקְקִין בוֹ:

B.) Glosario

colgado	תִּלּוּי	amarrado	קְשׁוּר	tranca	פָּקַק
				trancamos	פּוֹקְקִין

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 22.30

כילת חתנים שאין בגגה טפח, ואין בפחות משלושה סמוך לגגה רוחב טפח--הואיל והיא מתוקנת לכך, מותר לנטותה ומותר לפורקה: והוא, שלא תהא משולשלת מעל המיטה טפח. פקק החלון--בזמן שהוא מתוקן לכך--אף על פי שאינו קשור ואינו תלוי, מותר לפקוק בו החלון.
כָּל כִּסּוּיֵי הַפְּלִים שֵׁישׁ לָהֶם בֵּית אֲחִיזָה נְטָלִים בְּשֶׁבֶת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּמָה דְבָרִים אֲמוּרִים.
בְּכִסּוּיֵי הַקְּרָקְעוֹת, אֲבָל בְּכִסּוּיֵי הַפְּלִים, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נְטָלִים בְּשֶׁבֶת:

Mishná 8

A.) Texto y estructura

כָּל כֶּסוּי הַכֵּלִים שֵׁישׁ לָהֶם בֵּית אַחִיזָה נְטָלִים בְּשַׁבָּת.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּמָה דְבָרִים אֲמוּרִים? בְּכֶסוּי הַקְּרָקְעוֹת, אֲכָל בְּכֶסוּי הַכֵּלִים, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ
נְטָלִים בְּשַׁבָּת:

B.) Glosario

tierra (alcantarilla)	הַקְּרָקְעוֹת	mango	בֵּית אַחִיזָה	tapa	כֶּסוּי
-----------------------	---------------	-------	----------------	------	---------

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Shabbat 25.13

כל כסוי הכלים, ניטלים בשבת--והוא, שיש תורת כלי עליהן. היה כלי מחובר בקרקע, כגון חבית הטמונה בארץ--אם יש לכסוי שלה בית אחיזה, מטלטלין אותו; ואם לאו, אין מטלטלין אותו. וכן כסוי הקרקעות, כגון בורות וחריצין--אין מטלטלין כסוי שלהן, אלא אם כן יש לו בית אחיזה. כסוי התנור--אף על פי שאין לו בית אחיזה, מותר לטלטלו.